

VEXELMÅL, n. 3. Rättegångsmål, som angår någon vaxelaffär.

VEXELMÅKLARE, m. 3. Måklare i vaxelhandeln.

VEXELORDNING, f. 2. Se *Vaxelstadga*.

VEXELRIM, n. 3. Rim för omväxlande rader.

VEXELRYTTARE, m. 3. En som utställer vaxlar, blott för att skaffa sig penningar.

VEXELRYTTARI, n. 3. Så kallas i vaxelhandeln, då man utställer vaxlar, blott för att skaffa sig penningar.

VEXELRÄTT, m. sing. Inbegreppet af lagar, bruk och rättsgrundsatser, som röra vaxelaffärer.

VEXELSTADGA, f. pl. — *stadgar*. Laga stadga, angående hvad vid vaxelaffärer iakttagas bör.

VEXELTAGARE, m. 3. Se *Remittent*.

VEXELUNDERVISNING, f. 2. Det slags undervisningssätt, då de äldre mera försigkomne lärjungarne, under lärarens öfverinseende, undervisa de mindre försigkomne. Kallas äfv. Bell-Lancasteriska metoden.

VEXELVERKAN, f. sing. indef. Verkan och återverkan.

VEXELVIS, adv. På ett vaxlande sätt; än den ena och än den andra.

VEXLA, v. a. 1. Utbyta. *V. ringar*, förlofva sig med hvarandra. *V. bref*, skriva bref till hvarandra. *V. kulor*, duellera på pistol med hvarandra. *V. penningar*, utbyta en penningssumma i en viss myntsort emot dess värde i en annan myntsort. *V. ord*, samtala; se äfv. *Ordvexla*. *Utan att v. många ord*, utan att samtala länge. *V. skrifter*, se *Skriftvexla*. *V. bört, i'n, om, ut*, se *Bortvexla*, &c. *V. till sig ell. v. sig till*, se *Tillvexla sig*. — *V. n. ell. v. af, om*, se *Afvexla, Omvexla*, v. n. — *V. nde*, part. pres. Se *Omvexlande*, part. pres. [Växla.]

VEXLANDE, n. 4. Se *Vaxling*.

VEXLARE, m. 3. Se *Bankir*.

VEXLING, f. 2. 1) Utbyte. *V. af ringar*, trolöfning. *Pennings v.*, utbytande (jfr. *Vexla*). — 2) Se *Omvexling*. [Växling.]

VEXT, m. fl., se *Växt*, &c.

VI, Pronomen, som för maskulin och feminin utmärker första personen af plural. *Vi äro derom ense*. Brukas i regeringshandlingar och embetskrifter, för att beteckna en kollektiv myndighet, såsom regenten med dess råd, styresmanen för ett embetsverk jemte dettas ledamöter, o. s. v. *Vi Carl Johan med Guds nåde* &c. Brukas äfven af tidningsredaktioner samt skriftställare.

VIA, vi'a. (lat.) Vägen öfver. *V. Göteborg till England*.

VIATICUM, viaticumm, s. n. (lat.) 1) Reskost, respennigar. — 2) Mildrande uttryck för: Almosor. — 3) (hos katolikerna) Nattvarden, gifven åt en dödligt sjuk.

VIATIKANT, --- ämnt, m. 3. (af *Viaticum*) Så kallas i Norrland en studerande, som far omkring, för att få understöd för resa till akademien.

VIBRATION, -- tschón, f. 3. (vetensk.) Svängning, dallring.

VIBRATIONS-SYSTEM, -- tschónssystem, n. 3. eller

VIBRATIONS-TEORI, -- tschónsteori, f. 3. (vetensk.) Teori, enligt hvilken man söker förklara vissa fenomen i naturen genom vibrationer eller svängningar, t. ex. ljud, ljus. Jfr. *Undulations-teori*.

VIBRERA, v. n. 1. (lat. *Vibrare*) Svänga, dallra. Säges om strängar. Jfr. äfv. *Oscillera*. — *Vibrering*, f. 2.

VICARIAT, VICARIERA, m. fl., se *Vikariat*, &c.

VICE, vi'se. Latinskt ord, som egentl. betyder: I ens ställe. Betecknar en person, som biträder någon i en syssla o. s. v., eller är tjänstförrättande, t. ex.: *V. konung, v. amiral, v. konsul, v. borgmästare, v. härads höfding, v. pastor, v. rektor*, o. s. v.

VICKA, v. n. 1. (af *Vek*) 1) Af brist på stadig hvilpunkt fara öfver åt ena sidan. *Båten v-de, så att han föll i sjön. Stolen v-de, så att gossen föll i golfvet. V. till*, plötsligt göra en häftig vickning. — 2) Gifva något en rörelse fram och åter emellan tvenne sidor. *Sitta och v. i en båt, på en stol. V. på svansen, på stjerten*. — *Vickande*, n. 4. o. *Vickning*, f. 2.

VICKE, m. 2. pl. *vickar*. Se *Svängel*.

VICKER, vi'ck'r, m. sing. Ett släkte af ärtväxterna, hvaraf finnas många vilda och många odlade arter. *Vicia*. Dit höra Kråkarter, Välska böner, Åkervicker, m. fl.

VICKERFODER, vi'ck'r-föd'r, n. sing. Boskapsfoder af vicker.

VICKLA, se *Veckla*.

VICTORIA, victória, nom. prop. f. 1) Ett qvinnonamn. — 2) (bot.) *V. regina*, den största hitills kända praktblomma, purpurfärgad, väluktande, med 17 tum i diameter och blad af 6 fots diameter.

VICUNNA ell. **VICUNJA**, vikunnja, f. 1. Peruaniskt får. Camelus Vicunna.

VID, prep. 1) Nära intill. *Sitta v. bordet. Stad, som ligger v. hafvet. V. vägen, v. stranden. V. jorden, v. marken, v. hafsytan*. — 2) Säges om något, som är fästadt i beröring med ett föremål. *Fastsatt v. väggen. Binda en sten v. halsen på någon. Korset hänger v. kedjan*. (Fig.) *Bunden v. lagen*, skyldig att iakttaga den. *Fästa sitt hjerta v. något*, fatta lifligt tycke derför. — 3) Betecknar någon viss tidpunkt. *V. middags tiden. V. samma tid. V. jul. V. inträdet. V. 50 års ålder. Vi äro nu v. den åldern. V. första tillfälle*. — 4) Utmärker viss gradbestämning. *V. 50 graders polhöjd*. — 5) (i fråga om antal) Omkring. *De voro v. hundra*. I samma mening säges oftare *V. pass, v. lag*. — 6) Brukas i betydningar. *Svåra v. Gud och hans heliga ord. V. min själ, är det icke sant. V. min heder. V. allt hvad heligt är*. — 7) Med. *En man v. namn N. Kalla någon v. namn. Tala v. någon. Han länkte v. sig sjelf*, inom sig. — 8) Från. *Skiljas v. någon*. — 9) Med stadgande af. *Förbjuda v. straff, v. vite, v. böter. V. min högsta onåd förbjuder jag del*. — 10) I skenet eller ljuset af. *Läsa v. en lampa, v. ljus, v. dagen. V. ett vackert mänsken. Göra något v. brasan*. Äfv. säges: *V. skenet af (en lampa, o. s. v.)*. — 11) a) Brukas, för att beteckna större eller mindre gårdar, hemvist på landet, då meningen uttrycker ett vistande, varande, en händelse, o. s. v. *Han bor v. Norrtorp. V. Haga har en händelse nyss inträffat*. — För större byar brukas äfv. prep. *i* ell. *uti*, och för slott samt större gods äfv. prep. *på*, t. ex.: *De kungliga ha vistats länge på Gripsholm*. — b) Säges äfv. om ställe i bok, skrift, tal, t. ex.: *Han stannade i läsningen v. kap. 5. V. slutet af talet*.